

Завгородній Олексій Іванович

Завгородній Олексій Іванович завідувач кафедрою вищої математики Харківського державного технічного університету сільського господарства, голова спеціалізованої вченої ради Д 64.832.01, доктор технічних наук, професор.

Завгородній Олексій Іванович народився 30 серпня 1951 р. на Полтавщині в с.м.т. Чутове Чутівського району в сім'ї робітника.

Після закінчення середньої школи 1969 р. поступив до Харківського інституту механізації та електрифікації сільського господарства (ХІМЕСГ), який закінчив з відзнакою у 1974 р.

За розподілом, як кращого випускника, його було направлено на роботу до науково-дослідної лабораторії вібраційних зерноочисних машин ХІМЕСГ. З 1974 р. він працює молодшим, а з 1979 р. старшим науковим співробітником цієї лабораторії.

У 1982 р. захищає дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук. З цього ж року розпочинається його професійна викладацька діяльність: він переходить на посаду старшого викладача кафедри вищої математики ХІМЕСГ, а через три роки на посаду доцента цієї ж кафедри. У 2001 р. захист докторської дисертації і переведення на посаду професора, а з 2002 р. завідувач кафедрою вищої математики ХІМЕСГ.

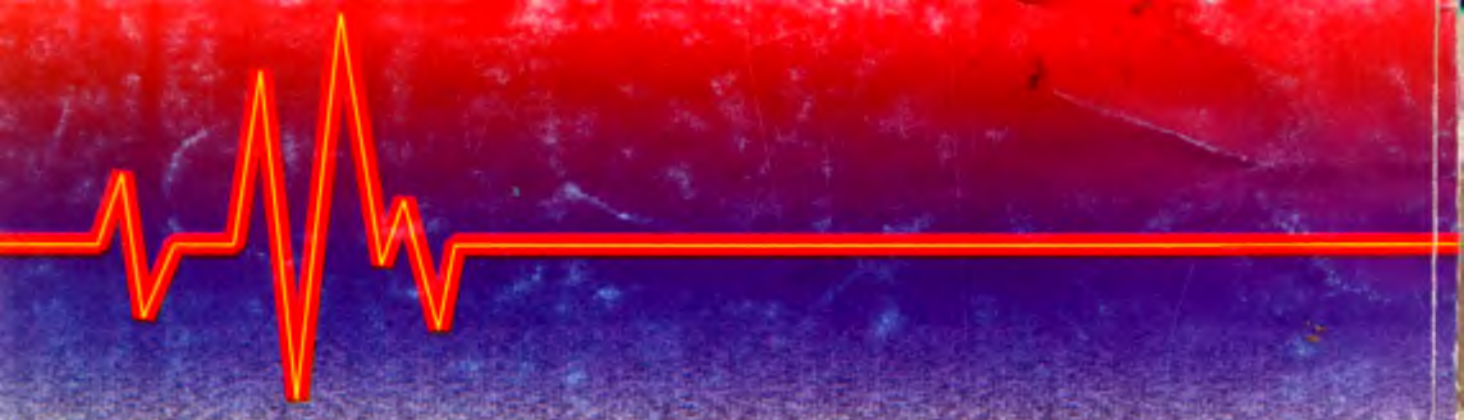
Прихильність Завгороднього Олексія Івановича до точних та технічних наук виявилася ще в шкільні роки. Він був учасником багатьох фізико-математичних олімпіад, де неоднократно займав призові місця, відвідував гурток при районному домі технічної творчості. Різноманітність його інтересів засвідчена почесними грамотами за відмінне навчання, перемоги в тематичних конкурсах на кращі малюнки, спортивні досягнення.

Студентські роки Завгороднього О.І. відмічаються наполегливим відношенням до занять та високими результатами. Він поглиблено вивчає основні інженерні дисципліни і бере активну участь в роботі студентського наукового товариства. Його розробки з математики, теорії механізмів і машин, опору матеріалів відбираються на міський конкурс студентських наукових робіт і нагороджуються дипломами. Тут проявляється і його справжній хист до викладання технічних дисциплін. Він не тільки сам навчається на "відмінно", а й допомагає іншим розібратися зі складними задачами програмного матеріалу. Не залишається осторонь і суспільне життя: він є членом добровільної народної дружини, захищає честь університету на борцовському килимі, продовжуючи займатися вільною боротьбою, що розпочав ще в школі.

Важливим етапом в становленні наукових інтересів Завгороднього О.І., як майбутнього вченого, стала робота в науково-дослідній лабораторії вібраційних зерноочисних машин де він знайомиться з передовими технологіями обробки зерна та новими зразками сепараторів, розроблених лабораторією. Тут знайшли своє застосування знання, одержані в інституті. Він безпосередньо займається конструюванням вібраційних машин, вивчає їх динаміку, налагоджує зв'язки з підприємствами і конструкторськими бюро. Його творчим доробком в цьому напрямку стали технічні рішення, на які одержано близько 100 авторських свідоцтв і патентів на винаходи. Президія Центральної ради Всесоюзного товариства винахідників та раціоналізаторів нагороджує його знаком «Відмінник винахідництва і раціоналізації». Він також заноситься на дошку пошани ХІМЕСГ, як один з кращих винахідників.

Як відомо, вібрація часто таїла в собі несподіванки і висувала проблеми, які мали для техніки і науки вирішальне значення. Одна з таких проблем в області обробки зерна вібраційно-відцентровим решетом лягла в основу його кандидатської дисертації. Виявилось, що радіальні вібрації решета, спрямовані на підвищення продуктивності сепарації, водночас визивають інтенсивну взаємодію решета з роликівим очисником, що приводить до швидкого руйнування решітного полотна. Це зводило нанівець зусилля авторів і ставило під сумнів перспективність технології. Названа проблема була успішно знята дисертантом. Він створив оригінальну конструкцію кільцевих очисників, для яких радіальні вібрації не тільки не завдавали шкідливого впливу на решето, але й виконували корисну функцію привід очисника. Розробка удостоєна III премії Всесоюзного конкурсу на кращі науково-дослідницькі роботи молодими вченими в області сільського господарства.

Працюючи в лабораторії, Завгородній О.І. приймає активну участь в роботі науково-технічних конференцій (ХІМЕСГ, республіканських, всесоюзних) та залучає до наукової роботи студентів. Його праці публікуються в фахових виданнях на Україні та за її межами. Приходить авторитет і визнання вчених, що займаються проблемами післязбиральної

обробки зерна. За керівництво роботами, які відзначалися на республіканських конкурсах дипломами I ступеня, він нагороджений почесними грамотами обласного правління науково-технічного товариства сільського господарства та Міністерства вищої і середньої спеціальної освіти України.

З приходом Завгороднього О.І. на кафедру вищої математики поживляється її наукова та винахідницька діяльність. Методична робота займає багато часу, але він продовжує розпочаті дослідження технологічних процесів очищення отворів решіт і одержані результати публікує в монографії. Слід відмітити, що, незважаючи на більш, ніж вікову історію експлуатації решітних машин, відсутність систематизованих теоретичних досліджень указаних технологічних процесів змушувала авторів нових конструкцій знаходити раціональні параметри очисників емпірично шляхом проведення складних і коштовних випробувань на фізичних моделях і стримувала розвиток цієї галузі сільськогосподарського виробництва. Відтепер, з появою робіт Завгороднього О.І., оптимальні параметри очисників стали легкою здобиччю інженерів-конструкторів, як результат розв'язку задач на екстремум в режимі обчислювального експерименту на ЕОМ. Завгороднім О.І. вперше обґрунтоване поняття коефіцієнта ефективності "живого перетину" решета як основного технологічного критерію якості очищення, вперше встановлена точна структура часу закритого стану отворів впродовж періоду роботи очисника, вперше теоретично вивчені оптимальні закони руху робочих органів очисників, вперше показана можливість прогнозування технологічного резерву робочих органів очисників та їх приводу. На обласному форумі «Освіта, наука, виробництво шляхи інтеграції» за проведені наукові дослідження у номінації "фундаментальні роботи" він нагороджується дипломом III ступеня.

Після захисту докторської дисертації і переходу на посаду завідувача кафедрою вищої математики Завгородній О.І. активно працює над методикою викладання. За його участю опубліковано близько 20 методичних розробок, в тому числі програма з вищої математики для сільськогосподарських вищих навчальних закладів зі спеціальності "сільськогосподарські машини", посібники з вищої математики для економічних спеціальностей вищих навчальних закладів та елементарної математики для вступників ХДТУСГ. Як викладач фундаментальних дисциплін він нагороджується дипломами в обласному конкурсі «Вища школа Харківщини краші імена», а рішенням колегії Міністерства аграрної освіти і науки знаком «Відмінник аграрної освіти і науки» III ступеня.

Завгородній О.І. продовжує плідно працювати над проблемами сільськогосподарського виробництва. Він автор 162 друкованих наукових праць, керує науково-дослідною роботою колективу кафедри і аспірантів. Сформована ним наукова школа працює в напрямку "математичне моделювання технологічних процесів в сільському господарстві".

Враховуючи досвід та високий рівень наукової та педагогічної майстерності, постановою президії ВАК України д.т.н., проф. Завгородній О.І. призначений головою спеціалізованої вченої ради Д 64.832.01 Харківського державного технічного університету сільського господарства.

Основні наукові праці Завгороднього О.І.

1. Завгородній А.И. Очистка решет в зерноочистительных машинах. Киев: изд-во УСХА, 1992. 180с.
2. Завгородній А.И. Анализ времени технологических циклов очистителей решет// Сучасні проблеми сільськогосподарського машинобудування: Сб. наук. праць національного аграрного університету, Т.1.Київ: Вид-во НАУ, 1997. С. 24-26.
3. Завгородній А.И. Основное уравнение забиваемости решет // Механізація сільськогосподарського виробництва: Вісник Харківського державного технічного університету сільського господарства. Вип. 12. Харків, 2002. С.62-66.

Редакційна колегія

Наклад 500 прим.